

INFORMACIJA APIE PATVIRTINTĄ KUPIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS ATLIEKŲ PREVENCIJOS IR TVARKYMO 2021–2027 M. PLANĄ

Kupiškio rajono savivaldybės taryba 2023 m. rugsėjo 28 d. sprendimu Nr. TS-221 patvirtino Kupiškio rajono savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 m. planą. Šiam planui buvo atliktas strateginis pasekmių aplinkai vertinimas (SPAV).

Informacija, kaip plane sprendžiami aplinkos apsaugos klausimai

Kupiškio rajono savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 m. planas – tai strateginis dokumentas, kuriame numatytos 2021–2027 m. planavimo laikotarpio priemonės, užtikrinančios Nacionaliniame pažangos plane nustatytų strateginių atliekų prevencijos ir tvarkymo tikslų ir pažangos uždavinių, Valstybiniame atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 m. plane bei Panevėžio regiono atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 m. plane nustatytų užduočių įgyvendinimą. Pagrindinis Kupiškio rajono savivaldybės organizuojamos komunalinių atliekų tvarkymo sistemos tikslas – nustatyti komunalinių atliekų tvarkymo sistemų organizavimo priemones, kurios užtikrintų aplinkosaugos, techninius-ekonominius ir higienos reikalavimus atitinkančios komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos pasiūlą visiems savivaldybės teritorijoje esantiems asmenims.

Informacija, kaip buvo atsižvelgta į SPAV ataskaitoje pateiktą informaciją

SPAV ataskaitoje pateikta informacija pagrindė Kupiškio rajono savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 m. plano projekte siūlomas priemones pasekmių aplinkai ir visuomenės sveikatai atžvilgiu. SPAV ataskaitoje įvertinta, kad įgyvendinus Kupiškio rajono savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 m. plane numatytas priemones ir uždutis, komunalinių atliekų tvarkymo pokyčiai lyginant su esama būkle, turės teigiamą poveikį aplinkos orui ir klimato kaitai, visuomenės sveikatai, dirvožemio kokybei bei neatsinaujinantiems ir atsinaujinantiems gamtos ištekliams. Plano įgyvendinimas neturės reikšmingo neigiamo poveikio paviršiniams ir požeminiams vandenims, biologinei įvairovei, saugomoms teritorijoms ir kultūros paveldui. Planuojamas atliekų tvarkymo sistemos tobulinimas siejamas su aukštesnių higienos reikalavimų užtikrinimu, mažesne aplinkos tarša ir mažesniu neigiamu poveikiu visuomenės sveikatai ir gerovei.

Motyvai, lėmę alternatyvos pasirinkimą

SPAV ataskaitoje buvo nagrinėjamos dvi alternatyvos: „nulinė“ (esama situacija) ir I (siūloma) alternatyva.

Kadangi „nulinė“ (esamos situacijos) alternatyva nėra priimtina aplinkosauginiu ir politiniu požiūriu, nes neužtikrina valstybinių atliekų tvarkymo užduočių (komunalinių atliekų perdirdimo ar kitokio panaudojimo ir rūšiuojamojo surinkimo plėtos) įgyvendinimo, ši alternatyva buvo atmesta.

I (siūlomos) alternatyvos atveju, komunalinių atliekų susidarymo ir tvarkymo prognozių iki 2027 m. vertinimo rezultatai rodo, kad numatyta atliekų prevencijos, maisto švaistymo ir šiuokšlinimo mažinimo, pakartotinio naudojimo, biologinių atliekų namudinio kompostavimo, atskiro rūšiuojamojo surinkimo (konteineriais, plečiant DGASA tinklą), atskirai surinkto maisto atliekų apdorojimo, didelio gabarito ir statybinių atliekų apdorojimo priemonės bus pakankamos Valstybiniame atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 m. plane bei Panevėžio regiono atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 m. plane nustatytų užduočių įgyvendinimui. Nagrinėjant šią alternatyvą, galime daryti išvadą, kad analizuojami komunalinių atliekų tvarkymo sprendiniai yra priimtini, nes jie ženkliai pagerins aplinkos būklę, lyginant su esama situacija. Numatytos priemonės užtikrins, kad sąvartyne šalinamų komunalinių atliekų kiekis ir toliau mažės ir 2027 m. sudarys apie 8 proc. nuo visų į komunalinių atliekų tvarkymo sistemą patekusių komunalinių atliekų kiekio. Labiausiai keisis perdirdamų ir kitais būdais tvarkomų atliekų kiekių santykis. 2027 m. pavykus pasiekti 80 proc. rūšiuojamojo surinkimo uždutį, perdirdimui ir pakartotiniam naudojimui turėtų būti paruošiama 64 proc. komunalinių atliekų, o panaudojama (energijos gamybai, sąvartyno reikmėms, užpildams ir kt. tikslais) – 28 proc.

Kupiškio rajono savivaldybės taryba 2023 m. rugsėjo 28 d. sprendimu Nr. TS-221 patvirtintas Kupiškio rajono savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 m. planas atitinka SPAV ataskaitoje nagrinėtą siūlomą plano įgyvendinimo alternatyvą.

Numatytos plano įgyvendinimo pasekmių aplinkai monitoringo priemonės

Kupiškio rajono savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 m. plano įgyvendinimo vertinimo kriterijai:

- kaip vykdomos atitinkamų kalendorinių metų Kupiškio rajono savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 m. plano įgyvendinimo priemonės;
- kaip vykdomos atitinkamų kalendorinių metų Valstybinio atliekų tvarkymo 2021-2027 metų plano komunalinių atliekų tvarkymo užduotys:
 - kaip vykdomos valstybinės komunalinių atliekų tvarkymo užduotys;
 - kaip vykdomos rūšiuojamojo surinkimo kiekybinės užduotys savivaldybėms/regionui.

Atskirų atliekų tvarkymo įrenginių poveikis aplinkai bus stebimas vykdant ūkio subjektų monitoringą teisės aktų nustatyta tvarka.

Informacija, kaip buvo atsižvelgta į SPAV subjektų išvadas, visuomenės pasiūlymus

SPAV apimties nustatymo dokumentas buvo parengtas ir išsiųstas derinimui vertinimo subjektams. Gavus visų vertinimo subjektų išvadas, UAB Panevėžio regiono atliekų tvarkymo centras (toliau – PRATC) ir SPAV konsultantas UAB „Ekokonsultacijos“ parengė Strateginio pasekmių aplinkai vertinimo subjektų išvadų dėl Kupiškio rajono savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 m. plano SPAV apimties nustatymo dokumento įvertinimo pažymą, kuri vertinimo subjektams buvo pateikta kaip Kupiškio rajono savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 m. plano SPAV ataskaitos 2 priedas. Į visus pateiktus pasiūlymus buvo atsižvelgta, rengiant Kupiškio rajono savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 m. plano projektą.

Vadovaujantis *Visuomenės dalyvavimo planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo procedūrose ir vertinimo subjektų, Europos Sąjungos valstybių narių ir kitų užsienio valstybių informavimo tvarkos aprašo reikalavimais* informacija apie supažindinimą su SPAV ataskaita buvo paskelbta:

- 2023 m. liepos 24 d. Panevėžio RATC internetiniame puslapyje;
- 2023 m. liepos 24 d. Kupiškio rajono savivaldybės administracijos internetiniame puslapyje;
- 2023 m. liepos 24 d. Kupiškio rajono savivaldybės administracijos Kupiškio seniūnijos, Alizavos seniūnijos, Noriūnų seniūnijos, Skapiškio seniūnijos, Subačiaus seniūnijos, Šimonių seniūnijos skelbimų lentose.

Visuomenei buvo suteikta galimybė susipažinti su SPAV ataskaita ir Kupiškio rajono savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 m. plano projektu plano organizatorių – Kupiškio rajono savivaldybės administracijos patalpose, adresu Vytauto g. 2, Kupiškis bei savivaldybės interneto svetainės aktualijų skiltyje <https://www.kupiskis.lt/lt/informacija/naujienos-aktualijos> bei PRATC interneto svetainės naujienų skiltyje <https://prtc.lt/>. Iš visuomenės pastabų ir pasiūlymų nebuvo gauta.

Viešas susirinkimas, kurio metu viešai supažindinama su SPAV ataskaita ir Kupiškio rajono savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 m. plano projektu, įvyko 2023 m. rugpjūčio 25 d. 10:00 val. hibridiniu būdu, t.y. visuomenės atstovai galėjo viešame susirinkime dalyvauti, prisijungę internetinės vaizdo transliacijos būdu arba atvykus į Kupiškio rajono savivaldybės administracijos posėdžių salę, adresu: Vytauto g. 2, Kupiškis, III aukštas. Į viešą susirinkimą per internetinę vaizdo transliacijos platformą prisijungė UAB „Ekokonsultacijos“, Kupiškio rajono savivaldybės bei PRATC atstovai. Per valandą nuo nustatytos viešo susirinkimo pradžios, t.y. iki 11.00 val., nei vienas visuomenės atstovas nuotoliniu būdu neprisijungė ir neatvyko į Kupiškio rajono savivaldybės administracijos patalpas.

SPAV ataskaita buvo pateikta derinimui vertinimo subjektams. Vertinimo subjektai SPAV ataskaitą suderino be pastabų. Vertinimo subjektų išvados pateiktos Strateginio pasekmių aplinkai vertinimo subjektų išvadų dėl Kupiškio rajono savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 m. plano projekto ir strateginio pasekmių aplinkai vertinimo ataskaitos įvertinimo pažymoje. Iš visuomenės pastabų ir pasiūlymų gauta nebuvo.

Susipažinti su patvirtintu Kupiškio rajono savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 m. planu, parengta strateginio pasekmių aplinkai vertinimo (toliau – vertinimo) subjektų išvadų įvertinimo pažyma galima Kupiškio rajono savivaldybės administracijos interneto svetainėje https://www.kupiskis.lt/lt/veiklos_sritys/aplinkos-apsauga/atlieku-tvarkymas.html bei UAB Panevėžio regiono atliekų tvarkymo centro interneto svetainėje <https://prtc.lt/vietiniai-dokumentai/>. Taip pat su patvirtintu Kupiškio rajono savivaldybės atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 m. planu galima susipažinti Teisės aktų registre <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/c53775505df911ee81b8b446907f594f>.